

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

น้ำมันมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนา และการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามภาคต่าง ๆ ทางสาขาเศรษฐกิจของประเทศ จะเห็นได้จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหลาย ๆ ด้านที่มีการใช้น้ำมันเข้ามาเป็นปัจจัยหลักในการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก แต่ราคาน้ำมันมีความอ่อนไหวต่อสภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์โลก ทำให้ราคาน้ำมันในประเทศมีการปรับตัวขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา ผ่านราคาน้ำมันดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันนี้เองได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในทุก ๆ ด้าน

เมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกมีการปรับตัวขึ้น ได้ส่งผลทำให้ราคาน้ำมันในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเป็นประเทศที่นำเข้าน้ำมันเป็นหลัก ดังนั้น เมื่อราคาน้ำมันในประเทศมีการปรับตัวขึ้น ส่งผลให้ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น พร้อมทั้งส่งผลกระทบต่อทางราคาสินค้าที่สะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นของระดับเงินเฟ้อ ทำให้ประชาชนมีภาระในการใช้จ่ายซื้อสินค้าจำเป็นเพิ่มขึ้น การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของภาคเอกชนลดลง อีกทั้งได้กระทบต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการชะลอตัวลงต่อความต้องการสินค้าและบริการภายในประเทศ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นภาคธุรกิจลดลง การลงทุนภาคเอกชนลดลง และการที่ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นทำให้ราคานำเข้าสินค้าวัตถุดิบเพิ่มขึ้น ความต้องการภายในประเทศลดลง ทำให้ปริมาณการนำเข้าสินค้าชะลอตัวลง อีกทั้งการส่งออกต้องเผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การแข่งขันในตลาดโลกจึงยากมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกเกิดการชะลอตัวลง อัตราการค้าลดลง สุดท้ายส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลง ซึ่งถ้าหากราคาน้ำมันเกิดการปรับตัวเพิ่มขึ้นฉับพลันอย่างรุนแรงและเกิดขึ้นในระยะยาว จะนำไปสู่สถานะเศรษฐกิจถดถอยได้มากที่สุด ปัญหาที่เกิดขึ้นยังได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงทำให้เป็นประเด็นที่น่าสนใจต่อการศึกษาถึงผลกระทบของการเกิดวิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน ที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจมหภาค อันประกอบไปด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคภายใน การลงทุน การใช้จ่ายของรัฐบาล การส่งออก การนำเข้า อุปสงค์ของเงิน อัตราดอกเบี้ย ราคาสินค้าในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และราคาน้ำมัน โดยใช้แบบจำลอง Vector Autoregression (VAR) ในการวิเคราะห์ ซึ่งแบบจำลอง VAR เป็นการพิจารณาแต่ละตัวแปรภายใน

ที่ถูกอธิบายจากจำนวนค่าความล่าช้า (Lag) ของตัวแปรภายในนั่นเอง และจำนวน Lag ของตัวแปรภายในอื่น ๆ ทั้ง 12 ตัวแปรที่นำเข้าไปในแบบจำลอง VAR พิจารณาจากการประยุกต์ทฤษฎีดุลยภาพทั่วไปในแบบจำลองรายได้ประชาชาติ ตามแนวคิดของสำนักเคนส์ โดยนำตัวแปรราคาน้ำมันเข้าไปในฟังก์ชันการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค พร้อมทั้งเป็นการวิเคราะห์ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ฟังก์ชันการส่งออกและนำเข้าได้มีการพิจารณาถึงราคาสินค้าในประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามแนวความคิดของ Mundell และ Fleming (1962) ที่ได้พัฒนาจากแนวคิดของ Keynes (1936) อีกทั้งได้มีการนำฟังก์ชันของราคาสินค้าในประเทศตามงานวิจัยของ Varian (1992) และ มงคล ใจวงษ์ยะ (2543) เข้ามาพิจารณาในแบบจำลอง โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลทศวรรษแบบอนุกรมเวลารายไตรมาสในช่วง ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2539 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2551 ซึ่งการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของราคาน้ำมันที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจมหภาค พิจารณาจากการประมาณค่าแบบจำลอง VAR ต่อจากนั้นจะทำการวิเคราะห์ Impulse Response Function (IRF) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันอย่างฉับพลัน (Oil Price Shocks) ในระดับราคาน้ำมัน 1 Standard Deviation ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับตัวแปรต่าง ๆ สุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ Variance Decomposition (VD) เพื่อวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรแต่ละตัว ว่ามีส่วนมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากตัวแปรนั่นเอง หรือได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยการส่งผ่านมาจากตัวแปรอื่นในแบบจำลอง

ผลการศึกษาพบว่า การทดสอบ Unit Root โดยวิธีการทดสอบ Augmented Dickey-Fuller (ADF) พบว่า มีตัวแปรที่มีลักษณะ Stationary อยู่เพียง 7 ตัวแปร ได้แก่ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ภาษี การลงทุน การส่งออก อุปสงค์ของเงิน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และ ราคาน้ำมัน ซึ่งอีก 5 ตัวแปร ข้อมูลอนุกรมเวลามีลักษณะเป็น Nonstationary จึงนำข้อมูลอนุกรมเวลาทั้ง 5 ตัวแปรทำการ First Difference แล้วนำไปทดสอบอีกครั้ง ซึ่งทุกตัวแปรมีลักษณะ Stationary หมดทุกตัวแปร จากนั้นทำการทดสอบจำนวน Lag ที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า จำนวน Lag ที่เหมาะสมสำหรับแบบจำลองเท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยวิธี Akaike Information Criterion (AIC) ในค่าที่น้อยที่สุด และเนื่องจากความยาวของ Lag ยาวที่สุดมีค่าเท่ากับ 2 ทำให้แบบจำลอง VAR นั้นเป็น Second-order Vector Autoregression ซึ่งไตรมาสที่ 3 และ ไตรมาสที่ 4 มีการส่งผลกระทบของราคาน้ำมันต่อตัวแปรต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในการประมาณค่าแบบจำลอง VAR โดยในแบบจำลองผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันในอดีตที่ผ่านมา สามารถอธิบายตัวแปรต่าง ๆ ได้ทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การลงทุน การส่งออก การนำเข้า อัตราดอกเบี้ย และราคาน้ำมัน โดยอธิบายได้ว่า เมื่อราคาน้ำมันในไตรมาสที่ 4 ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะส่งผลกระทบต่อค่าการเปลี่ยนแปลง ผลผลิตทั้งหมดรวม

ในประเทศ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การลงทุน การส่งออก การนำเข้า อัตราดอกเบี้ย และราคาน้ำมัน ในปัจจุบัน ทิศทางตรงข้ามร้อยละ 0.267369 0.178489 0.688071 0.827903 0.588093 1.10191 และ 0.977735 ตามลำดับ จากนั้นทำการวิเคราะห์ Impulse Response Function จากการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันอย่างฉับพลันในราคาน้ำมัน ผลปรากฏว่าเกือบทุกตัวแปรในไตรมาสแรกมีการปรับตัวขึ้นทันที ยกเว้น การลงทุนและการใช้จ่ายของรัฐบาลที่มีการปรับตัวลงทันที พอเข้าไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 ทุกตัวแปรมีการกลับเข้าสู่ดุลยภาพ ก่อนจะมีการแกว่งตัวในช่วงแคบ ๆ ในไตรมาสที่ 4 และไตรมาสที่ 5 แต่เมื่อเข้าสู่ไตรมาสที่ 6 ได้มีการปรับตัวกลับเข้าสู่ดุลยภาพอีกครั้ง หลังจากนั้น ทุกตัวแปรมีการปรับตัวในลักษณะแกว่งตัวเมื่อเข้าไตรมาส 7 เป็นต้นไป ซึ่งเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นฉับพลันร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การลงทุน การส่งออก การนำเข้า และอัตราดอกเบี้ย ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.026377 0.060309 0.087024 0.038327 และ 0.180741 ตามลำดับ ในไตรมาสที่ 5 ข้างหน้า การใช้จ่ายของรัฐบาลปรับตัวลดลงร้อยละ 0.041739 ในไตรมาสที่ 7 ข้างหน้า ภาษีปรับตัวลดลงร้อยละ 0.036613 ในไตรมาสที่ 8 ข้างหน้า การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและอุปสงค์ของเงิน ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.013113 และ 0.018182 ราคาสินค้าในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.013116 ในไตรมาสที่ 9 ข้างหน้า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราและราคาน้ำมัน ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.065800 และ 0.163573 ตามลำดับในไตรมาสที่ 11 ข้างหน้า

การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรแต่ละตัวแปร ว่ามีส่วนมาจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปรใดบ้างในแบบจำลอง โดยการวิเคราะห์ Variance Decomposition พบว่า ในช่วงไตรมาสที่ 1 ถึง ไตรมาสที่ 3 ตัวแปรเกือบทุกตัวแปรจะมีการเปลี่ยนแปลงมาจากตัวเอง ยกเว้น การส่งออก อัตราดอกเบี้ย และราคาสินค้าในประเทศ ที่ได้รับผลกระทบมาจากราคาน้ำมันในสัดส่วนร้อยละ 61.17933 60.31425 และ 50.34343 ตามลำดับ เมื่อเข้าสู่ไตรมาสที่ 4 มีเพียง การส่งออกเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบมาจากราคาน้ำมันในสัดส่วนร้อยละ 33.82121 และมี 4 ตัวแปรที่ได้รับผลกระทบมาจากราคาน้ำมันในช่วงไตรมาสที่ 5 ถึง ไตรมาสที่ 11 ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การส่งออก อัตราดอกเบี้ย และราคาสินค้าในประเทศ ในสัดส่วนที่แตกต่างกันไป และเมื่อเข้าไตรมาสที่ 12 มีเพียงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และอัตราดอกเบี้ย ที่ได้รับผลกระทบมาจากราคาน้ำมันในสัดส่วนร้อยละ 23.7336 และ 38.01847 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์กับผลการศึกษาของ Impulse Response Function อธิบายได้ว่า เมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นฉับพลันร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การส่งออก อัตราดอกเบี้ย ปรับตัวลดลงในไตรมาสที่ 5 ข้างหน้า อุปสงค์ของเงิน ปรับตัวลดลง ราคาสินค้าในประเทศ ปรับตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 9 ข้างหน้า และราคาน้ำมันในไตรมาสที่ 11 ข้างหน้า ปรับตัวลดลง เกิดจากการได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมัน ในสัดส่วนร้อยละ 35.58021 49.06116 57.71728 32.40734 37.11675 และ 44.01466 ของผลกระทบ

ทั้งหมด ตามลำดับ การลงทุน ในไตรมาสที่ 5 ข้างหน้า ภาษีในไตรมาสที่ 8 ข้างหน้า การใช้จ่ายเพื่อ
 การบริโภคในไตรมาสที่ 9 ข้างหน้า และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในไตรมาสที่ 11 ข้างหน้า ปรับตัว
 ลดลง เกิดจากการได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในสัดส่วนร้อยละ 31.7192 25.6777
 47.63966 และ 44.20701 ของผลกระทบทั้งหมด ตามลำดับ การใช้จ่ายของรัฐบาลปรับตัวลดลงใน
 ไตรมาสที่ 7 ข้างหน้า เกิดจากการได้รับผลกระทบมาจากราคาสินค้าในประเทศในสัดส่วนร้อยละ
 24.70566 ของผลกระทบทั้งหมด การนำเข้าปรับตัวลดลงในไตรมาสที่ 5 ข้างหน้า เกิดจากการได้รับ
 ผลกระทบมาจากการนำเข้าเองในสัดส่วนร้อยละ 23.5485 ของผลกระทบทั้งหมด

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิเคราะห์ถึงผลกระทบวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ
 มหาภาค โดยใช้แบบจำลอง VAR ในการวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่า เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการ
 เปลี่ยนแปลงในราคาน้ำมันอย่างฉับพลัน จะทำให้มีผลกระทบต่อตัวแปรบางตัวมากขึ้นน้อยต่างกันไป
 ดังนั้น ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรให้ความสำคัญถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง
 จากราคาน้ำมัน ซึ่งทางภาครัฐบาลควรมีมาตรการประหยัดแบบเข้มงวด ที่เป็นรูปธรรม มาตรการ
 ส่งเสริมพลังงานทดแทน โดยเฉพาะการเข้าไปจัดการเรื่องวัตถุดิบ และมาตรการทางการเงิน และ
 การคลัง มาตรการทางภาษี เพื่อบรรเทาปัญหาด้านราคาขายปลีกในประเทศ มาตรการการตรึงราคา
 น้ำมันและกำหนดระดับราคาน้ำมัน การเก็บภาษีสรรพสามิตของภาครัฐ การเก็บเงินเข้ากองทุน
 น้ำมัน มาตรการลดภาระกองทุนน้ำมันที่ขาดดุล โดยใช้กลไกทางงบประมาณแทนมาตรการ การ
 เรียกเก็บเงินเข้ากองทุนจากราคาขายปลีก แต่ละลิตที่จำหน่ายให้ประชาชน ซึ่งมาตรการต่าง ๆ จะ
 ช่วยบรรเทาผลกระทบที่มีต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจได้ อาทิเช่น หากราคาน้ำมันในประเทศมีการ
 ปรับตัวสูงขึ้น ภาครัฐมีมาตรการการตรึงราคาและกำหนดระดับราคาน้ำมัน ซึ่งจะเป็นการช่วยชะลอ
 ไม่ให้กระทบต่อ การลงทุน การใช้จ่ายของรัฐบาล การส่งออกของประเทศที่จะลดลงได้ ส่งผล
 กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไปได้ อีกทั้ง
 หารมีการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสม เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อแนวโน้มอัตรา
 เงินเฟ้อที่สะท้อนถึงราคาสินค้าในประเทศ ทำให้ไม่กระทบต่อการใช้จ่ายของภาครัฐ และเอกชน
 การนำเข้าและส่งออกเกิดความสมดุล ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมีอัตราการ
 ขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยใน
 ระบบเศรษฐกิจ

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลอง Vector Autoregression (VAR) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากค่า Lag ในข้อมูลอนุกรมเวลาของตัวแปรภายในต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทศนิยมเศรษฐกิจรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2539 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2551 ทั้งหมด 52 ไตรมาส เนื่องจากข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาสบางตัวแปรมีอยู่อย่างจำกัด แต่ตัวแปรที่นำเข้าไปในแบบจำลองมีทั้งหมด 12 ตัวแปร จึงทำให้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ในแบบจำลอง VAR เป็นข้อมูลที่ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนตัวแปรแล้ว การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการใช้ข้อมูลที่มีระยะยาวนานขึ้น หรือข้อมูลที่ละเอียดขึ้น โดยอาจใช้ข้อมูลเศรษฐกิจรายเดือน เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่นำมาใช้ในแบบจำลองมีความละเอียดมากขึ้น และทำให้สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมผลกระทบต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพและชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ช่วงระยะเวลาที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2539 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2551 เป็นช่วงที่รัฐบาลกำหนดมาตรการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ถึง 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 เนื่องจากเกิดสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกา กับอิรักทำให้ราคาน้ำมันมีการปรับตัวสูงขึ้น โดยรัฐบาลกำหนดมาตรการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นการกำหนดเพดานราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 อยู่ที่ระดับ 16.99 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 18.23 บาทต่อลิตร ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 91 อยู่ที่ระดับ 15.99 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 17.48 บาทต่อลิตร และดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 14.79 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 16.11 บาทต่อลิตร และได้ทำการยกเลิกการเก็บเงินเข้ากองทุนฯ เพื่อตรึงราคาน้ำมัน ในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 การตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงครั้งที่สอง ระหว่างวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2547 ถึง 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เนื่องจากการที่ราคาน้ำมันมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลกำหนดมาตรการตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ในวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นการกำหนดเพดานราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 อยู่ที่ระดับ 16.99 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 19.76 บาทต่อลิตร ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 91 อยู่ที่ระดับ 16.19 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 19.09 บาทต่อลิตร และดีเซลหมุนเร็ว อยู่ที่ระดับ 14.59 บาทต่อลิตร จากราคาที่ควรจะเป็น 15.05 บาทต่อลิตร โดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาชดเชยราคาให้แก่ผู้ค้าน้ำมันเพื่อรักษาเพดานราคาตามที่รัฐบาลกำหนด จนกระทั่ง เมื่อราคาน้ำมันกลับเข้าสู่ภาวะปกติและต่ำกว่าเพดานรัฐจึงจะเรียกเก็บเงินคืนเข้ากองทุนน้ำมัน และต่อมาวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2547 รัฐบาลได้ยกเลิกการตรึงราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 91 แต่ในขณะนั้นรัฐบาลยังคงตรึงราคาน้ำมันดีเซลต่อไป และได้ทำการยกเลิกชดเชยราคาน้ำมันดีเซลในวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 แต่ในการศึกษานี้ไม่ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (Structural break)

หรือในด้านการตรึงราคาน้ำมัน ทำให้ราคาน้ำมันไม่เป็นไปตามกลไกการตลาดที่แท้จริง การศึกษาในครั้งต่อไปควรที่จะนำข้อมูลราคาน้ำมันที่ควรจะเป็น หรือ ราคาน้ำมันที่ไม่ได้ทำการตรึงราคา มาคำนวณด้วย เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษามีความแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่น่ามาใช้ในแบบจำลองมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามทฤษฎี มีความคลาดเคลื่อนน้อยลง และผลการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved